

УДК 657:330.123.7

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-5-16>**Шмиголь Н.М.***доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету***Макієнко Ю.В.***студентка економічного факультету
Запорізького національного університету***Shmygol Nadia***Doctor of Economics, Professor,
Head of Accounting and Taxation Department,
Zaporizhzhia National University***Makiienko Yuliia***Student of Master's Degree,
Faculty of Economics,
Zaporizhzhia National University*

АНАЛІЗ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ МЕТОДІВ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ

ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE IN THE FIELD OF DEPRECIATION METHODS

АНОТАЦІЯ

Результативність господарської діяльності залежить від правильної роботи основних засобів, особливо від їхнього стану. Основні засоби становлять велику частину активів підприємства. Їм притаманне моральне та фізичне зношення. Отже, важливим аспектом ефективного функціонування основних засобів є процес їх відтворення. Ці процеси здійснюються за допомогою амортизаційних відрахувань. У міжнародній практиці відрахування на амортизацію широко поширене, чого не можна сказати про вітчизняну реальність. В Україні часто можна зустріти випадки, коли вартість відновлення основних засобів використовується на інші потреби. тож амортизація виступає як показник відновлення функціонуючих об'єктів. Найближчим часом усі вітчизняні підприємства перейдуть на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), тому вивчення особливостей нарахування амортизації за МСБО є актуальним питанням для забезпечення швидкого та безболісного переходу від національних стандартів на міжнародні.

Ключові слова: амортизація, амортизаційні відрахування, міжнародні стандарти, вартість, методи амортизації.

АННОТАЦИЯ

Результативность хозяйственной деятельности зависит от правильной работы основных средств, особенно от их состояния. Основные средства составляют большую часть активов предприятия. Им присущ моральный и физический износ. Следовательно, важным аспектом эффективного функционирования основных средств является процесс их воспроизводства. Эти процессы осуществляются с помощью амортизационных отчислений. В международной практике отчисления на амортизацию широко распространены, чего нельзя сказать об отечественной реальности. В Украине часто можно встретить случаи, когда стоимость восстановления основных средств используется на другие нужды, поэтому амортизация выступает как показатель восстановления функционирующих объектов. В ближайшее время все отечественные предприятия перейдут на международные стандарты бухгалтерского учета (МСБУ), поэтому изучение особенностей начисления амортизации по МСБУ является актуальным вопросом для обеспечения быстрого и безболезненного перехода от национальных стандартов к международным.

Ключевые слова: амортизация, амортизационные отчисления, международные стандарты, стоимость, методы амортизации.

ANNOTATION

The effectiveness of economic activity depends on the proper operation of fixed assets, especially on their condition. Fixed assets comprise the bulk of the assets of the enterprise. They are inherent in moral and physical wear and tear. Therefore, an important aspect of the effective functioning of fixed assets is the process of their reproduction. These processes are carried out using depreciation. In international practice, depreciation charges are widespread, which cannot be said about domestic reality. In Ukraine, you can often find cases where the cost of restoring fixed assets is used for other needs. Therefore, depreciation acts as an indicator of the restoration of functioning facilities. In the near future, all domestic enterprises will switch to international accounting standards (IAS), so the study of the features of depreciation accrual under IAS is an urgent issue to ensure a quick and «painless» transition from national standards to international. Depreciation has multiple benefits: the process helps companies accurately state incurred expense from using the asset and compare that to the revenue that asset brings in, lack of depreciation can lead to over or under stating total asset expenses, which can lead to misleading financial information; it also helps businesses reports the correct net book value of a given asset, most businesses report the original purchase cost of the asset, but since assets experience wear and tear from daily use, the actual value declines over time, companies can find an asset's net book value by subtracting the asset's overall depreciation expense from the cost when the asset was purchased; depreciation allows for companies to recover the cost of an asset when it was purchased. The process allows for companies to cover the total cost of an asset over it's lifespan instead of immediately recovering the purchase cost, this allows companies to replace future assets using the appropriate amount of revenue. A greater depreciation expense lowers taxable income and increases tax savings. The article is devoted to the study of international practice depreciation and amortization of property, plant and equipment by comparison with national standards. Importance was determined depreciation in the reproduction of fixed assets.

Key words: depreciation, international standards, cost, depreciation methods.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах євроінтеграційних

перетворень доречним буде вивчення методики нарахування амортизації для підвищення прозорості та ясності ведення діяльності вітчизняних підприємств, щоб поліпшити свою привабливість для іноземних компаній.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Питанням процесу нарахування амортизації в умовах переходу на міжнародні стандарти займалися такі науковці: Ф.Ф. Бутинець, Л.М. Руденко, А.О. Бакум, В.М. Якубів, Т.І. Долішня, В.О. Короленко, В.Д. Попова.

У наукових виданнях досліджувалися питання вибору оптимального методу нарахування амортизації, облікового забезпечення амортизації, порядку нарахування та припинення амортизації.

Незважаючи на значні досягнення у сфері вивчення цієї теми, досі незрозумілий механізм нарахування амортизації основних засобів згідно з міжнародними стандартами, а отже, вибрана тема потребує подальших досліджень для прийняття раціональних управлінських рішень щодо ефективності ведення господарської діяльності підприємства.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Розглядаються сучасні проблеми методів нарахування амортизації в умовах євроінтеграційних перетворень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є вивчення принципів та механізмів нарахування амортизації за міжнародним досвідом та зіставлення їх із національними положеннями.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У сучасних умовах для того, щоб підвищити якість діяльності українських підприємств, дуже важливим буде вивчення методики нарахування амортизації. Це дасть змогу залучити більше інвестицій і зробити підприємства більш конкурентоспроможними. Є багато спільних моментів між внутрішніми національними нормами та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, але водночас існують суттєві відмінності в питаннях оцінки, визнання витрат на поліпшення й амортизацію основних засобів.

Сьогодні для здійснення господарської діяльності підприємств, що становлять суспільний інтерес, обов'язковою умовою є дотримання вимог МСБО, тому розуміння відмінностей між вимогами національних норм та правилами міжнародного бухгалтерського обліку є вкрай важливим та необхідним.

П(С)БО 7 «Основні засоби» [11] і МСБО 16 «Основні засоби» [9] надають нам ідентичні визначення економічної сутності поняття «амортизація».

Амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів

протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

У зарубіжній практиці понад 50% амортизаційних відрахувань припадає на фінансування оновлення основних засобів, тобто амортизація є джерелом їх інвестування в основний капітал.

Що стосується вітчизняної практики, то можна сказати, що такий вид інвестування зустрічається набагато рідше. Причинами цього є не дуже популярне використання прискореної амортизації, а також великі строки корисного використання основних засобів, установлені законодавством.

Ліквідаційна вартість є важливим аспектом під час визначення вартості майна, що амортизується. У визначенні ліквідаційної вартості є істотні відмінності між МСБО та П(С)БО. Згідно з П(С)БО 7 [11], ліквідаційна вартість визначається як сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство або установа очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних із продажем (ліквідацією). За МСБО 16 [9] ліквідаційна вартість визначається як попередньо оцінена сума, яку суб'єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим і знаходиться в стані, очікуваному після закінчення строку його корисної експлуатації.

Отже, положення МСБО визначають ліквідаційну вартість як теперішню вартість грошових потоків від вибуття основних засобів, а в П(С)БО – їх майбутню вартість. Треба взяти до уваги той факт, що вартість і час використання основних засобів є значними, тому ефект від дисконтування очікуваних майбутніх вигід, ймовірно, буде істотним [10].

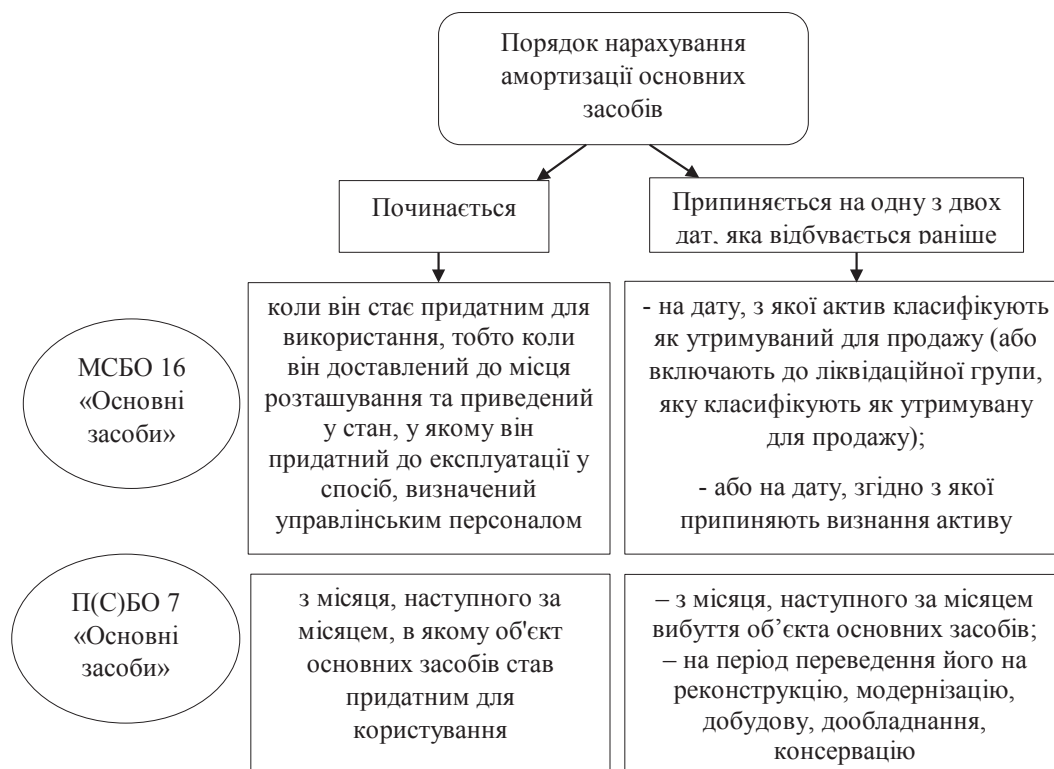
Згідно з МСБО, ліквідаційна вартість активу може збільшитися до суми, яка дорівнює або перевищує балансову вартість активу. Якщо ця умова зберігається, то амортизаційні відрахування активу будуть дорівнювати нулю, поки його ліквідаційна вартість не зменшиться в подальшому до суми, меншої балансової вартості активу [9].

Порядок початку та закінчення нарахування амортизації зображений на рис. 1.

На відміну від П(С)БО 7 «Основні засоби», згідно з яким у період реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації, припиняється нарахування амортизації основного засобу, у МСБО 16 «Основні засоби», коли актив не використовують або коли він вибуває з активного використання, рекомендується продовжувати амортизувати такий актив, поки він не буде амортизований повною мірою [3].

У міжнародній практиці для визначення суми амортизації основних засобів, що надійшли і вибули протягом року, використовуються такі підходи [1]:

– амортизацію нараховують виходячи з фактичної кількості днів експлуатації об'єкта,

Рис. 1. Нарухування амортизації основних засобів відповідно до МСБО 16 та П(С)БО 7

Джерело: складено за матеріалами [9; 11]

при цьому для розрахунку місячної амортизації беруть 30 днів, а річної – 360 днів;

- амортизацію нараховують виходячи із заокругленої кількості повних місяців експлуатації; цей метод є дуже поширеним;

- нарахування амортизації починається з 1-го числа місяця, наступного за місяцем введення об'єкта в експлуатацію, а припиняється з 1-го числа місяця, наступного за місяцем вибуття;

- амортизація за рік налічується по основним засобам, які є в наявності на кінець року; даний підхід популярний у Великобританії.

Отже, можна побачити, що положення стандартів істотно відрізняються щодо визначення дати початку і припинення нарахування амортизації.

Відповідно до П(С)БО 7, нарахування амортизації починається з місяця, що настає за місяцем, в якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання.

В Україні на практиці часто зустрічаються випадки, коли основний засіб уже експлуатується, а амортизація на нього буде нараховуватися з наступного місяця, тобто нарахування амортизації закінчується в наступному місяці після вибуття активу.

Таким чином, можна сказати, що за вітчизняних вимог порушується принцип нарахування в бухгалтерському обліку, що призведе до різних витрат на амортизацію відповідно до норм обох стандартів [10].

За П(С)БО і МСБО передбачено нарахування амортизації за компонентами, якщо вартість окремої частини активу вважається суттєвою. Можна припустити, що й справді слід амортизу-

вати різні компоненти об'єкта основних засобів окремо, адже основний засіб може складатися з частин, вартість і термін використання яких істотно відрізняється, наприклад будівля і ліфт, транспортний засіб та запасні частини, шини.

Метод та строк корисного використання амортизації суттєвої частини об'єкта основних засобів можуть бути такими ж, як метод та термін використання амортизації іншої значної частини цього ж об'єкта.

Під час визначення амортизаційних відрахувань такі частини можна об'єднувати в групу [9].

Особливої уваги потребує питання вибору оптимального методу амортизації, який має відповідати терміну експлуатації об'єкта, швидкості морального і фізичного зносу, інтенсивності використання [2].

Міжнародні стандарти включають у себе прямолінійний метод, метод одиниць продукції і метод зменшення залишку, проте в них немає вичерпної інформації стосовно методів, вони тільки відзначають, що вибраний метод має відображати схему отримання економічної вигоди.

МСБО 16 має такі вимоги до амортизації основних засобів [6]:

- а) амортизована вартість має списуватися систематично протягом строку корисної експлуатації;

- б) метод амортизації, що використовує підприємство, повинен відображати процес використання ним економічних вигід даним об'єктом;

- в) амортизаційні відрахування за кожний період визнаються витратами, окрім тих випадків,

коли вони включаються до балансової вартості інших об'єктів основних засобів.

Окрім цього, у П(С)БО 7 зазначається, що вартість землі (земельних ділянок) не амортизується, а в МСБО 16 є положення про те, що в деяких випадках сама земля може мати обмежений термін корисної експлуатації, тоді її треба амортизувати методом, що відображає вигоди, які повинні бути отримані від неї [6].

Методи амортизації поділяються на рівномірні та прискорені. Рівномірну амортизацію

розраховують пропорційно до вартості основних засобів і розподіляють рівномірно в розрахунок на весь передбачуваний термін їх експлуатації.

Прискорена амортизація – метод нарахування амортизації активів за нормами, що перевищують офіційно затверджені норми амортизаційних відрахувань. Її мета – створення фінансових умов для прискореного впровадження у виробництво нової техніки і технології [4].

Розкриття сутності та призначення методів представлено в табл. 1.

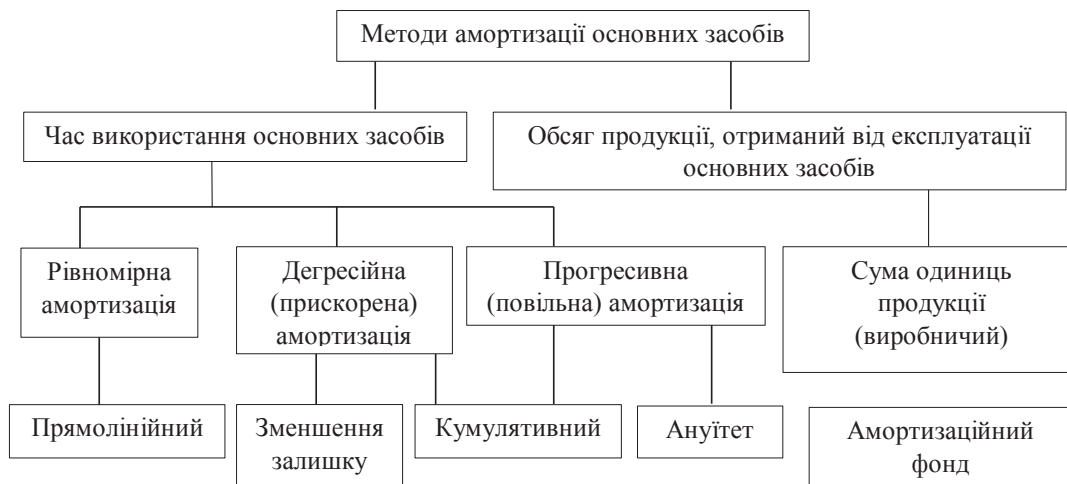

Рис. 2. Класифікація методів амортизації основних засобів у міжнародній практиці

Джерело: складено за матеріалами [1]

Таблиця 1

Розкриття змісту методів амортизації за МСБО 16

Метод	Зміст
Метод рівномірної амортизації	Рівномірна амортизація досягається переважно за допомогою методу прямолінійного списання. Під час використання цього методу вартість об'єкта основних засобів списується рівними частинами на проміжку всього періоду його експлуатації.
Методи дегресивної (прискореної) амортизації:	Під час використання прискореної амортизації в перші роки експлуатації основних засобів списується більша (основна) частина їхньої вартості. Прискорена амортизація означає щорічне зменшення суми амортизаційних відрахувань.
1) метод суми чисел років	Це результат додавання порядкових номерів тих років, на протязі яких функціонує об'єкт. Відповідно до цього методу, річна норма амортизації визначається як відношення строку служби, що залишився (на початок звітного періоду), до суми чисел років.
2) метод зниження залишку	Передбачає визначення суми амортизаційних відрахувань множенням балансової вартості об'єкта основних засобів на початок звітного періоду на постійну норму амортизації.
3) метод подвоєного зниження залишку	За цим методом як норма амортизації використовується подвійна ставка амортизаційних відрахувань, що розрахована методом прямолінійного списання.
Методи прогресивної (повільної) амортизації.	Методи прогресивної амортизації передбачають поступове збільшення суми амортизаційних відрахувань протягом строку експлуатації основних засобів. Ці методи зазвичай використовують тільки в окремих галузях, таких як комунальне господарство і підприємства, які здійснюють операції з нерухомістю. Особливістю цих методів є те, що на відміну від інших методів амортизації вони передбачають дисконтування майбутніх грошових надходжень від інвестицій в основні засоби з використанням складних відсотків.
1) метод амортизаційного фонду	Згідно із цим методом, одночасно з періодичним нарахуванням амортизації сума, що дорівнює величині амортизаційних відрахувань, вкладається в надійні цінні папери або депонується на окремому рахунок. Амортизаційний фонд формується за рахунок двох джерел: амортизаційних відрахувань і отриманого доходу у вигляді процентів від інвестицій або вкладів. У результаті цей метод забезпечує поступове накопичення грошових ресурсів, необхідних для заміни зношених об'єктів без відволікання поточних фінансових ресурсів.
2) метод ануїтету	Даний метод використовується для зменшення суми нарахованої амортизації за рахунок відсотків від вкладання вільних грошових потоків. При цьому перша сума внеску дорівнює первісній вартості об'єкта.
Метод одиниць продукції	Для окремих видів основних засобів нарахування амортизації відбувається на основі сумарного виробітку об'єкта за весь період його експлуатації у відповідних одиницях виміру.

Джерело: складено за матеріалами [1]

Методи, які використовуються в інших країнах, представлено в табл. 2.

У всіх країнах, що зазначені в таблиці, використовується лінійний (прямолінійний) метод амортизації основних засобів, який передбачає, що актив споживається рівномірно протягом усього періоду експлуатації. Даний метод найпростіший в обчисленні, а отже, є найбільш поширеним. У Португалії він узагалі є єдиним методом нарахування амортизації [2].

Метод зменшення залишку, що використовується в Росії та Польщі, передбачає, що використання активу призводить до його старіння, тож треба рівномірно переносити на вартість усіх вироблених товарів нараховану суму зносу. Підставою для розрахунку річних ставок є чиста вартість активу, яка щорічно після списання стає все менше. Суть даного методу збігається з українським методами зменшення залишкової вартості [2].

Природний метод передбачає розрахунок амортизації активу відповідно до його фактичного споживання. Зазначений метод ідеально підходить для машин і обладнання, для яких можна досить точно визначити обсяг робіт, які будуть використовуватися протягом усього терміну використання. Цей метод розраховується залежно від обсягу виконаної роботи.

Природний метод використовується в Україні як виробничий, у Росії – метод списання вартості пропорційно обсягу продукції (робіт) [2].

В Україні на відміну від інших країн використовується кумулятивний метод. Цей метод базується на розрахунку кумулятивного коефіцієнта діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання [2].

Виходячи із цього, можна сказати, що в Україні використовується найбільша кількість методів розрахунку амортизації, а найпопулярнішим, як і в більшості країн світу, є прямолінійний метод. Однак, з огляду на специфіку діяльності деяких українських підприємств, застосування даного методу не завжди є доцільним.

Варто зазначити, що підприємства мають право змінити метод амортизації основних засобів. Застосування нового методу розпочинається з наступного місяця після того, як вирішено зробити таку зміну.

Для обліку нарахованої амортизації у вітчизняній практиці, згідно з Інструкцією № 291 [5], використовується рахунок 13 «Знос (амортизація) необоротних активів». Він призначений для узагальнення інформації про нараховану амортизацію та індексацію зносу (накопиченої амортизації) необоротних матеріальних і нематеріальних активів, які підлягають амортизації. Субрахунки, а також їх призначення представлено в табл. 3.

Таблиця 2

Методи нарахування амортизації у різних країнах

Країна	Методи амортизації
Україна	1. Прямолінійний. 2. Зменшення залишкової вартості. 3. Прискореного зменшення залишкової вартості. 4. Кумулятивний. 5. Виробничий.
Росія	1. Лінійний. 2. Зменшення залишку. 3. Списання вартості пропорційно обсягу продукції (робіт).
Польща	1. Прямолінійний. 2. Зменшення залишку (дегресивний). 3. Природний. Амортизація нараховується за певною схемою з використанням термінів та коефіцієнтів для конкретних груп основних засобів.
Португалія	Використовується лише лінійний метод.
Франція	Використовується переважно прямолінійний метод, але ліквідаційна вартість при цьому не зазначається.
Німеччина	Не передбачено жодних конкретних методів, проте на практиці найчастіше застосовують прямолінійний метод та метод зменшення залишку.
Японія	Використовується метод зменшення вартості.
Данія	Використовується прямолінійний метод.
Чехія	Розрізняють амортизацію двох видів: податкову і бухгалтерську.
Швеція	Норми амортизаційних відрахувань для цілей оподаткування зазвичай збігаються з нормами бухгалтерської амортизації.
Швейцарія	Можна використовувати такі методи, як рівномірна амортизація і метод зменшення залишку.
Бельгія	Використовують лінійний метод нарахування амортизації, а також дегресивний та прогресивний методи.
Великобританія	Самі методи нарахування амортизації, визначення залишкової вартості активу та інші важливі моменти можуть бути змінені залежно від ситуації.
США	Використовується прискорений метод нарахування амортизації
Канада	Характерний особливий метод нарахування амортизації – метод системи меж.

Джерело: складено авторами за матеріалами [2; 8]

Таблиця 3

Характеристика рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів»

Субрах.	Назва субрахунку	Характеристика
131	Знос основних засобів	Узагальнюється інформація про суму зносу тих необоротних активів, облік яких ведеться на рахунку 10 «Основні засоби».
132	Знос інших необоротних матеріальних активів	Узагальнюється інформація про суму зносу тих необоротних активів, облік яких ведеться на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи».
133	Накопичена амортизація нематеріальних активів	Узагальнюється інформація про суму накопиченої амортизації нематеріальних активів.
134	Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	Узагальнюється інформація про суму амортизації, нарахованої на довгострокові біологічні активи, облік яких ведеться на субрахунках 162 «Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за первісною вартістю» та 164 «Довгострокові біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю».
135	Знос інвестиційної нерухомості	Узагальнюється інформація про суму зносу інвестиційної нерухомості, облік якої ведеться на субрахунку 100 «Інвестиційна нерухомість» за первісною вартістю.

Джерело: складено авторами за матеріалами [5]

За кредитом рахунку 13 «Знос необоротних матеріальних активів» відображається нарахування амортизації та індексації зносу (накопиченої амортизації) необоротних активів, за дебетом – зменшення суми зносу (накопиченої амортизації) [5].

Аналітичний облік зносу (накопиченої амортизації) необоротних активів ведеться відповідно за видами основних засобів, інших матеріальних необоротних активів та нематеріальних активів [5].

Нарахування амортизації відображається оборотом за кредитом рахунку 13 в кореспонденції з рахунками обліку витрат.

Тому переважно бухгалтерські записи залежать від варіанта обліку витрат, що використовується на підприємстві: із застосуванням рахунків тільки класу 9 або з одночасним застосуванням рахунків класів 8 і 9.

Винятком можуть бути лише ті записи, які відображають нарахування амортизації вартості необоротних активів, які використовуються в інвестиційній діяльності або у зв'язку з надзвичайними подіями.

Ті підприємства, які в обліку витрат застосовують одночасно рахунки класів 8 і 9 для обліку операцій, що відносяться до інвестиційної діяльності або до надзвичайних подій, рахунки класу 8 не використовують, оскільки ці рахунки призначені тільки для обліку витрат операційної діяльності [7].

У міжнародній практиці для відображення в обліку нарахованої амортизації використовується окремий регулюючий рахунок, який називається «Накопичена амортизація основних засобів».

У таких країнах, як Бельгія та Німеччина, окремий рахунок для відображення нарахованої амортизації не використовується, тому облік амортизації ведеться на рахунку «Основні засоби» (субрахунок «Накопичена амортизація основних засобів»). За цим підходом залишок по рахунку «Основні засоби» відображує балансову (залишкову) вартість основних засобів [1].

Усі основні аспекти та принципи щодо нарахування та обліку амортизації повинні відображатися в обліковій політиці підприємства. Складники облікової політики щодо амортизації основних засобів:

- визнання об'єктів основних засобів активами;
- визначення первісної вартості основних засобів;
- визначення строків корисного використання;
- визначення ліквідаційної вартості;
- вибір методу нарахування амортизації;
- перегляд методу нарахування амортизації та терміну експлуатації.

Основні методичні аспекти нарахування амортизації основних засобів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку наведено в табл. 4.

Отже, у результаті порівняння встановлено як загальні, так і відмінні риси щодо надання інформації про амортизацію за П(С)БО і МСБО. Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що неможливо відразу привести в дію міжнародний досвід на вітчизняний ринок. На це потрібен час.

Міжнародні стандарти фінансової звітності не прояснюють кожен процедуру та механізм фінансового обліку Першочерговим є надання експертних оцінок бухгалтера і його професійне судження.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Сучасна система нарахування амортизації не є бездоганною. Нинішня проблема – дослідження й уведення загальної методології обліку амортизації на підприємстві.

Проблемою у визначенні амортизаційної суми є те, що неможливо точно вирахувати величину періодичної втрати активом частини, яка є складником її вартості відповідно до її віку і ступеня виснаження, тому неможливо обґрунтувати повною мірою об'єктивність систематичного перерахування частини витрат на

Таблиця 4

Порівняння методології щодо нарахування амортизації за П(С)БО та МСБО

Твердження	П(С)БО 7	МСБО 16
Визначення поняття	Збігається	
Можливість здійснення амортизації за компонентами	Передбачається	
Період, коди актив не використовують	Призупинення амортизації	Продовження амортизації
Кількість методів	5	3
Обов'язок переглядати метод амортизації	Переглядається у разі зміни очікуваного способу отримання економічних вигід від його використання	Повинен переглядатися не рідше, ніж на кінець кожного фінансового року
Визначення ліквідаційної вартості	Майбутня вартість	Теперішня вартість грошових потоків
Початок нарахування амортизації	З наступного місяця після введення їх в експлуатацію	Коли актив стає придатним для використання
Припинення нарахування амортизації	Починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття	Згідно з правилами, на одну із двох дат, яка відбувається раніше
Перегляд строку корисної експлуатації активу	Переглядається в разі зміни очікуваних економічних вигід від його використання	Слід переглядати принаймні на кінець кожного фінансового року

Джерело: складено авторами за матеріалами [9; 11]

придбання основних засобів на кінцевий продукт, а отже, погашення цих витрат у виручці від реалізації продукції.

Потрібно спрямувати свої пріоритети на міжнародні стандарти для уніфікації системи обліку в частині нарахування амортизації.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бланк И.А. Управление формированием капитала : учебное пособие. Киев : Ника Центр, 2005. 512 с.
2. Горбачова Л.В. Облік основних засобів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2018. Т. 1. № 10. С. 153-157.
3. Долішня Т.І. Міжнародний досвід обліку основних засобів: порівняльний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 28(2). С. 126-129.
4. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник. Львів : Львівська політехніка, 2005. 714 с.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. *База даних «Законодавство України»*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 01.10.2019).
6. Короленко В.О. Особливості обліку основних засобів за національними та міжнародними стандартами. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2018. Т. 2. № 10. С. 183-187.
7. Любар О.О. Амортизація: економічна сутність, особливості нарахування та відображення в бухгалтерському обліку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С. 117-131.
8. Мазур А.М. Амортизаційна політика: теоретичні аспекти та роль у підвищенні ефективності діяльності суб'єктів підприємництва. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 5(05). С. 294-298.
9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». *База даних «Законодавство України»*. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 01.10.2019).
10. Попова В.Д. Особливості нарахування амортизації та її вплив на відтворення основних засобів. *Молодий вчений*. 2018. № 10(1). С. 374-380.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. *База даних «Законодавство України»*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 01.10.2019).

REFERENCES:

1. Blank, I.A. (2005). *Upravlenie formirovaniem kapitala* [Management of capital formation]. Moscow: «NikaCenter». (in Russian).
2. Horbachova, L.V., & Ionin, Ye.Ye. (2018). Oblik osnovnykh zasobiv: vitchyznjanyj ta zarubizhnyj dosvid [Main assets accounting: domestic and foreign experience]. *Bulletin of Student Scientific Society of DonNU named after Vasyl Stus*, 10, 153-157.
3. Dolishna, T.I., & Medvid, I.B. (2018). Mizhnarodnyj dosvid obliku osnovnykh zasobiv: porivnjalnyj aspek [International experience in accounting for fixed assets: a comparative aspect]. *Black Sea Economic Studies*, 28(2), 126-129.
4. Zahorodniy, A.H., & Voznyuk, H.L. (2005). *Finansovo-ekonomichnyj slovnyk* [Financial and economic dictionary]. Lviv: Publishing House of the National University «Lviv Polytechnic». (in Ukrainian).
5. Instrukcija pro zastosuvannja Planu rakhunkiv bukhgalters'jogho obliku aktyviv, kapitalu, zobov'janzanj i ghospodars'jkykh operacij pidprijemstv i orghanizacij [Instruction on the application of the Plan of Accounts of Assets, Capital, Commitments and Business Operations of Enterprises and Organizations]. *Database «Legislation of Ukraine»*. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
6. Korolenko, V.O., & Hevlych, L.L. (2018). Osoblyvosti obliku osnovnykh zasobiv za nacional'nymy ta mizhnarodnymy standartamy [Features of accounting for fixed assets according to national and international standards]. *Bulletin of Student Scientific Society of DonNU named after Vasyl Stus*, 10, 183-187.

7. Lyubar, O.O. (2017). *Amortyzacija: ekonomichna sutnistj, osoblyvosti narakhuvannja ta vidobrazhennja v bukhghaltersjkomu obliku* [Depreciation: the economic essence, peculiarities of accrual and reflection in accounting]. *Economy. Finances. Management: topical issues of science and practice*, 4, 117-131. (in Ukrainian).
8. Mazur, A.M., & Mazur, M.M. (2017). Amortyzacijna polityka: teoretychni aspekty ta rolj u pidvyshhenni efektyvnosti dijaljnosti sub'ektiv pidpryjemnyctva [Amortization policy: theoretical aspects and role in improving the efficiency of business entities]. *Priazovsky Economic Bulletin*, 5(05), 294-298.
9. Mizhnarodnyj standart bukhghaltersjkogho obliku 16 «Osnovni zasoby» [International Accounting Standard 16 «Fixed assets»]. *Database «Legislation of Ukraine»*. Available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
10. Popova, V.D., & Kyzyma, N.M. (2018). Osoblyvosti narakhuvannja amortyzaciji ta jiji vplyv na vidtvorennja osnovnykh zasobiv [Features of accrual of depreciation and its impact on the reproduction of fixed assets]. *Young Scientist*, 10(1), 374-380.
11. Polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku 7 «Osnovni zasoby» [Principle (standard) of accounting 7 «Fixed assets»]. *Database «Legislation of Ukraine»*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.